

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Фамілярська Л. Л.

Україна, м. Житомир, Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Розвиток сучасного суспільства характеризується процесами глобалізації. Актуальності серед напрямів його стратегічного розвитку набуває модернізація освітнього середовища, зокрема, післядипломної педагогічної освіти.

Запропоновані науковцями підходи в цілому розкривають проблему формування та розвитку освітнього середовища [1; 3; 4; 8]. Однак, недостатньої уваги приділено проблемі проектування освітнього середовища професійного розвитку педагогів системи післядипломної освіти на основі інформаційної взаємодії засобами хмарних технологій.

Сучасний рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) створює передумови для розвитку системи відкритого інформаційного середовища, неперервності процесу отримання нових знань. Технології є не тільки ресурсом для успішного функціонування освітнього процесу, а й гарантом трансформації вищої освіти в інноваційні наукові, освітні центри в яких реалізується принцип «навчання протягом життя».

Науковці Панченко Л.Ф., Клокар Н.І, Кузьмінська О.Г. зазначають, що в умовах динамічного розвитку інформаційних технологій і засобів, набуває важливого значення систематичне оновлення освітнього середовища системи освіти. Тому, що під впливом інформаційно-комунікаційних технологій, змінюється якість освіти, форми та засоби взаємодії учасників навчального процесу [3; 4].

Вже тривалий час в сучасній системі освіти, в тому числі післядипломній педагогічній освіті, є наявний перспективний і домінуючий елемент – інформаційний, що зумовлює активне використання інформаційно-комунікаційних технологій і сучасних комп'ютерних засобів в освітньому процесі.

У Положенні про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах зміст освіти визначається як «науково-обґрунтована система дидактично та методично оформленого навчального матеріалу для різних освітніх і кваліфікаційних

рівнів» [5].

На думку вітчизняного дослідника П.Ю. Сауха «змістом сучасного освітнього процесу в цілому повинен стати перехід від школи «знання задля знання» до життєцентричної школи («знання задля успіху»), від школи знання до школи розуміння. ... розуміння має стати однією із фундаментальних потреб і, водночас, здатностей людини, коли панує потреба не тільки сприймати і переробляти інформацію, скільки відшукувати смисл цієї інформації, пов'язувати її зі смислом подій теперішнього, минулого і майбутнього, робити все це надбанням індивідуального і колективного досвіду» [6, с. 64].

Таку можливість надають сучасні інформаційно-комунікаційні технології та засоби і забезпечують неперервність підтримки професійного розвитку педагога. Тому, що навчальні матеріали інформаційно-освітнього середовища для індивідуальної чи колективної роботи є доступними в будь-який час і в будь-якому географічному місці.

Пошук варіантів створення умов постійного доступу до навчального контенту виявив доцільність використання можливостей хмарних сервісів, зокрема, на курсах підвищення кваліфікації в післядипломній освіті. Серед проаналізованих хмарних сервісів [7] нами було обрано для роботи зі слухачами курсів підвищення кваліфікації сервіси компанії Google. Їх використано для організації процесу розвитку системи умінь та методики впровадження педагогами ІКТ в навчально-виховний процес школи. Реалізація процесу навчання здійснюється на базі Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти під час проведення курсів підвищення кваліфікації. Для організації процесу навчання використано сервіси Google Sites та GoogleДиск.

Рис. 1. Скріншот сторінки сайту реалізації системи розвитку умінь та методики

використання хмарних сервісів педагогами.

На сервісі Google Sites створено сайт навчальної програми з питань використання ІКТ в професійній діяльності педагога.

В межах навчального процесу слухачі, після ознайомлення на сторінках сайту з теоретичним матеріалом, виконують підготовлені викладачем онлайн завдання, які спрямовані на оволодіння педагогами навиками роботи в наступних сервісах Google: Документ, Презентація, Таблиці, Форми, Малюнок, Goggle. Частина завдання виконується колективно на основі запропонованого викладачем шаблону, а частина – індивідуально кожним слухачем. Після виконання завдання в певному хмарному сервісі педагоги обговорюють можливості адаптації сервісу в практику своєї роботи. Додатково курсанти ознайомлюються з сервісами хмари слів і магазинами мобільних додатків. Результати спільного виконання онлайн завдань та індивідуальної роботи розміщуються на сторінці сайту «Результати навчання» [2].

Зазначимо, що при виконанні індивідуальних завдань вчителі об'єднані єдиною тематикою, наприклад: «Основи здоров'я», «Природознавство», «Частини мови», «Хімічні явища» тощо.

Експеримент доводить, що використання хмарних технологій в освітньому середовищі курсів підвищення кваліфікації дозволяє вчителям практикувати різні форми взаємодії, систематично проводити обговорення індивідуально або всією групою розглянутих проблем, труднощів, що виникають і просто цікавих пропозицій.

Проведення вхідного та вихідного діагностування слухачів курсів засвідчує динаміку змін професійного розвитку по завершенні навчання (Рис.3).

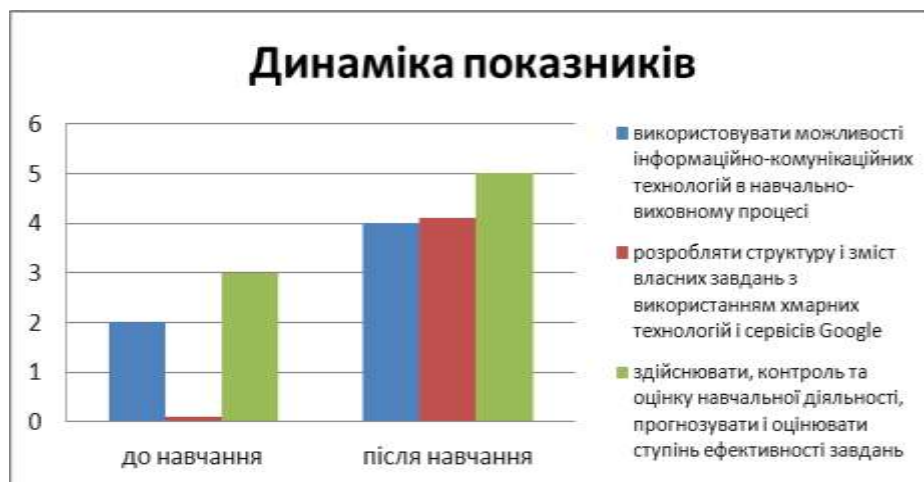

Рис.3. Динаміка самооцінки педагогами професійного розвитку

В процесі навчання виявилось, що впровадження хмарних сервісів Google в систему післядипломної педагогічної освіти є доцільним. Слухачі курсів, виконуючи запропоновані викладачем онлайн-завдання, виступають не тільки в якості споживачів освітнього контенту, а являються його активними розробниками.

Для підтримки процесу розвитку у педагогів системи умінь та методики впровадження педагогами хмарних сервісів в навчально-виховний процес школи в міжкурсовий період розроблено онлайн курс «Навчальна взаємодія в мобільному освітньому середовищі» на платформі Canvas. Зміст модулів програми спрямовано на розвиток набутих вчителями знань та вмінь під час курсів підвищення кваліфікації.

Описані вище результати засвідчують, що в мережевому освітньому середовищі реалізується нова модель діяльності педагога – взаємодія з суб'єктами через спеціально спроектоване, розроблене інформаційне середовище, що постійно удосконалюється і змінює способи вирішення професійних завдань. Використання хмарних технологій сприяє виникненню і розвитку процесів:

- активної інформаційної взаємодії між викладачами, слухачами та засобами інформаційно-комунікаційних технологій;
- активізації навчальної діяльності;
- розвитку загальних логічних прийомів мислення;
- підвищенню ефективності методів навчання.

Зростає ступінь взаємодії «слухач-викладач», а центром нової педагогічної методології стає розвиток та саморозвиток суб'єктів в динамічному освітньому середовищі, що оновлюється і змінюється. Засобами цього розвитку стають не тільки технологічні інструменти та інфраструктура середовища навчання 21 століття, а й передові педагогічні підходи.

Література:

1. Ардєєв А.Х. Образовательная информационная среда как средство повышения эффективности обучения в университете: дис. канд. пед. наук. Ставрополь, 2004.- 165 с.
2. Інформаційно-комунікаційні технології в Житомирському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти (ЖОІППО) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/informkomlog/>. – Назва з екрану.
3. Клокар Н. І. Розвиток інформаційно-навчального середовища освітньої системи регіону в контексті забезпечення рівного доступу до якісної освіти [Електронний ресурс] / Н. І. Клокар // Народна освіта. – 2008. – Вип. 3 (6). – Режим доступу : <http://www.narodnaosvita.kiev.ua>. – Назва з екрану.
4. Панченко Л. Ф. Інформаційно-освітнє середовище сучасного університету / Л.Ф.Панченко; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка».– Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 280 с. 61.

5. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] // Веб сайт Верховної Ради України. – 2014. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93> – Назва з екрана.
6. Саух П.Ю. Сучасна освіта: портрет без прикрас: монографія / П.Ю. Саух – Житомир – Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2012. – 381с.
7. Таблиця порівняльних характеристик хмарних сервісів [Електронний ресурс] // Веб-сайт Wikipedia. – 2015. – Режим доступу : http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_online_backup_services. – Назва з екрану.
8. Ясвин В.А. Образовательная среда: от моделирования к проектированию. – М.: ЦКФЛ РАО, 1997. – 248 с.